

VERSLAG VAN DE WERKGROEPAKTIVITEITEN OVER 1969.

De nog maar één jaar bestaande werkgroep moest dit jaar al afscheid nemen van twee belangrijke leden van het bestuur. Op de eerste plaats van de voorzitter de Heer Ir. W. H. Kam, die zich om persoonlijke redenen terugtrok en op de tweede plaats de vice-voorzitter de Heer A. Meiboom die naar elders is verhuisd. Ook op deze plaats betuigen wij onze grote dank aan deze leden, die zich volop ingezet hebben in de moeilijke beginperiode van de werkgroep. Speciaal aan de heer Kam, één van de nestoren van de Nederlandse amateur archeologie, aan wie ook het ontstaan van onze werkgroep is te danken. Verder volgen nu de gehouden bijeenkomsten:

30 jan.: jaarvergadering in Museum Kam, waarbij de heer Ir. W.H. Kam een uiteenzetting gaf over de Peutinger kaart. Na afloop hiervan werden de nieuwste bodemvondsten bekeken en bestudeerd met als extra verrassing de vondsten uit de 4^e eeuwse Romeinse gracht op de Lindenberg, welke door Prof. Dr. J.E. Bogaers persoonlijk werd besproken.

22 maart: een aantal leden bezoeken de tentoonstelling "Merovingen en Karolingen" in Tilburg in het Mill Hill College.

17 april: lezing met lichtbeelden door drs. R.S. Hulst over de bronstijdnederzettingen te Zijderveld en Hien (Dodewaard) in Museum Kam.

21 juni: ekskursie naar het Oudheidkundig Museum Frans Bloemen te Wijchen met inleiding door Mr. W.P. den Biesen. Na afloop bezoek aan één van de ontzandingsterreinen ter plaatse, bekend om zijn préhistorische en vroeg middeleeuwse vondsten.

9 oktober: ledenvergadering vanwege het nieuw gevormde bestuur en tentoonstelling van nieuwe bodemvondsten.

25 oktober: ekskursie naar de opgraving van het R.O.B. van een inlandse nederzetting uit de Romeinse tijd te Heteren (O. Betuwe). Zeer velen bezochten deze, mede door de voortreffelijke inleiding van de heer R.S. Hulst, goed geslaagde ekskursie.

26 november: lezing met lichtbeelden door drs. A.W.M. Hubrecht over de "Romeinen in Brittannië". Een prachtig verslag van zijn kort daarvoor ondernomen studiereis door Engeland.

M.E.P. Ritzer, secretaris.

VELDWERKAKTIVITEITEN IN 1969

1. In januari ontdekking van de 4^e eeuwse Romeinse gracht op de Lindenberg in Nijmegen door studenten. Verscheidene leden verleenden assistentie bij het uitgraven van een gedeelte der gracht en het verzamelen van aardewerk op het stort in de Ooijpolder, waar reeds een gedeelte der inhoud van de gracht naar toe gebracht was. Hier werden ook verscheidene laat M.E. vondsten gedaan w.o. complete Jacoba-kannetjes.

2. Het Wijkse veld, Bergharen

- a) enkele percelen bouwland afgeboord en met proefsleufje onderzocht. Onder dikke laag enkgrond bevindt zich een inlandse bewoning uit de Romeinse tijd. Inlandse keramische vondsten gekenmerkt door S-profiel van de rand met golfversiering boven op de rand.
- b) Veel werk verricht in ontzanding ter plaatse, hier ook resten van inlandse bewoning. Naast veel inlandse keramiek 1 fragment Romeins, verder fragment Keltische armband, veel ker. versierd met Kalenderberg motief. Konklusie: nederzetting uit 1^e eeuw v.C. tot 1^e eeuw n.C. In de bovenliggende enkgrond werd verder.... Badorf, Pingsdorf en Siegburg materiaal aangetroffen, dus vroeg en late M.E.

3. Van ruilverkavelingsactiviteiten in de omgeving van Ewijk werd op een oude stroomrug een inlandse nederzetting uit de Romeinse tijd ontdekt. Dit getuigt het vele inlandse en Romeinse aardewerk dat tevoorschijn kwam uit nieuw gegraven sloten.

4. Onderzoek in een grote ontzanding even buiten Hernen leverde, hoewel weinig materiaal, toch een goed inzicht op in de verschillende voorkomende culturen, n.l. wat Mesolithisch vuursteen, wat inlandse scherven uit het begin onzer jaartelling, scherven van een kogelpot met radstempelversiering (vroeg M.E.) en wat Siegburg materiaal (late M.E.).

5. De Pas te Wychen Met zeer gewaardeerde hulp van Gemeente Werken te Wychen kon een groter oppervlak van het reeds eerder ontdekte afval vennetje worden gegraven. Hierbij werd aan de rand van het verveende vlechtwerk van een waterputje ontdekt. C-14 analyse van de standpaaltjes resulteerde in de datering 380 ± 30 v.C. Enkele aardewerk vondsten vertoonden dan ook sterke verwantschap met de Marne keramiek uit het begin van de la Tène tijd.

Een eerste publikatie van het materiaal verscheen in Numaga jaargang XVI no 1 onder de titel "Een ijzertijd nederzetting te Wychen" er is geschreven door ondergetekende in samenwerking met Dr. D. Teunissen speciaal ook naar aanleiding van het interessante pollenanalytische aspect.

6. Na de zomervakantie is zeer veel werk verzet in een ontzanding bij 't Pannenhuis te Wijchen. De meeste ontzandingen betreffen lage heuvels bedekt met bouw- of grasland, waarbij het vrij normaal is dat zij een waar dorado vormen aan archeologisch materiaal; zo ook in dit geval. Het is te betreuren dat vooral in de laatste tijd steeds meer van dergelijke belangrijke terreinen reddeloos verloren gaan en het arch. aspect alleen bestaat uit "redden wat er nog te redden valt", d.w.z. het verzamelen van aardewerk e.d. en beschouwen van verticale doorsneden tussen die bedrijven door.

In het betreffende geval moeten zeker huisplattegronden uit de bronstijd en vroege ijzertijd aanwezig geweest zijn, gezien de paalsporen en brandkuilen. De geschiedenis strekte zich uit over duizenden jaren, in chronologische volgorde: enige mesolitische artefakten, late neolitische klokbeker scherven (en pijlpunt), veel keramiek uit de gehele bronstijd en tot slot keramiek uit de vroege ijzertijd tot ± 400 v.C., waarbij een waterputje uit die tijd te voorschijn kwam.

7. In de gemeente Overasselt werd ook af en toe een grote ontzanding gecontroleerd. Hier kon een inlandse kultuurlaag uit de 1^e eeuw na Chr. worden aangeboord. De vondsten bestonden voornamelijk uit gepolijste keramische fragmenten (70%) w.o. veel halsfragmenten met een S-profiel. Onder de Romeinse scherven vielen de vele stukken kurkurn op.

8. Druten word dit jaar qua Romeinse historie steeds belangrijker; over honderden meters langs de Van Heemstraweg kwam een Romeins woonniveau aan het licht. Plaatselijk vormde zich een enthousiast groepje leden, welke menige belangrijke vondst kon bergen o.a. de bewijzen voor een Romeins gebouw in de vorm van afbraakpuin, zoals dakpannen en muurbeschilderingen. Hierbij mag niet onvermeld blijven het plaatsen van een paar vitrines in de hal van het nieuwe raadhuis van Druten, waarin heel wat mooie vondsten uit de omgeving, door amateurs verzameld, zijn te bewonderen. Het is bovendien een gelukkig idee om op deze manier belangstelling te kweken bij de plaatselijke bevolking voor de geschiedenis en het archeologische werk.

W.N. Tuyn.